

EL POBLE CATALÀ

5 Cts. PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA CATALUNYA Y NACIONES IBERIQUES. 4 pesetas trimestral PAISOS DE UNIO POSTAL. 9 pesetas trimestral ANY IV Barcelona, dimercres, 6 de febrer de 1907 NÚM. 358 REDACCIO Y ADMINISTRACIO: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723 PREUS DE SUSCRIPCIÓ a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTECA BARCELONA. 1907 pesetas cada any CATALUNYA Y NACIONES IBERIQUES. 5'00 pesetas trimestral Cts. 5

ROBUSTINA DURAN Y ESPAÑA

EFICACIA INMEDIATA
en Anemia, Neurastenia, Depressión nerviosa, Clorosis, Debilitat, Atonia gástrica, Escrofúlsim, Dipsíria, Farmacodis, Rambla, Cerebra, València, núm. 278; dreta: Ensenya, al peu del Passeig de Gràcia.

MALALTIES INFECCIOSES

Laseva curació és ràpida i decisiva usant el **SAMBAR MITJA**. Extracte d'una planta exòtica, obra energèticament per combatre totes les infeccions com se presenten, rebaltant i fent desaparèixer la febre per tota que sigui, sense deprimir les forces del malalt, ni debilitar el cor.

El **SAMBAR MITJA** absolutament inofensiu a totes dosis, en els nens i adults, serveix també com a segur preservatiu contra afeccions malalties, ja que el mateix pot prendre en perfecte estat de salut, que en els períodes o crisis més greus d'una malaltia, triomfant sempre fins en els casos en que hagi sigut ineficàcia la quina i altres antifebrils.

Demanis en les principals farmàcies i en la de l'autor, Rambla de Catalunya, núm. 12.—Venda al engros: Dr. Andreu, Joan Viladot i J. Uriach y C.

MOSAICS E F ESCOFET & C
Ronda Sant Pere, 8

El Dr. RUSCA Catedràtic de medicina, s'ha encarregat novament de la visita. Passeig de Gràcia, 41.

PASTILLAS MORELLO

Dr. E. Perearnau Especialista. Ronyons y Vies Génito-Urínaries del Hospital Necker de París y de la Santa Creu, Bruc, 6, pral., (entre Trafalgar y Ronda). De 11 a 12 y de 3 a 6. Festius, de 10 a 12.

AMARGO DE ANGOSTURA

El **Amargo de Angostura**, del Dr. Siegert, s'ha extès ab apleusos y avui es conegut de tot el món. Preparat agraïdo y beneficiós que uneix a esser beguda de plaer, propietats estimulants y estomacals; indispensable a les begudes de bon gust; tónic que proporciona gran plaer y acompanya les funcions intel·lectuals: tal és l'**Amargo de Angostura**. Se pren en els cocktails y vermouts, en el té y cafè, quines propietats estimulants se modifiquen obrant sobre el sistema en general y no sobre'l cor y cervell exclusivament. Ab l'anís, absenta, xerès, sifon y ab tota beguda carbònica, l'**Amargo de Angostura** deu pendres. En els refrescos uns gotes d'**Amargo Siegert** hi estan indicades.

DEMANIS EN CAFÉS, RESTAURANTS, ETC., ETC.
—Agents en Barcelona: Fills de G. J. Huellin—

GERRES PERA LLET

Aquestes gerres són fetes d'una sola peça, de planxa d'acer fortament estanyada, ab lo que no hi ha cap recó on pugui quedarhi restes de llet que fermenti. La boca és ampla y permet una fàcil i llimpa, responent com cap altre a totes les exigències higièniques.

David Ferrer y C. s. oc. c.
—6, ESCUDILLERS, 6— Barcelona

F. MAS SARDÀ Y FILLS
Rambla del Centre, 20.-Barcelona

Negociem cupons Dente Amortizable 5%, venciment 15 Febrer pròxim.

Als "dilettanti", de la Revolució

(Una redacció y un paràgraf sobre's últims escoltements)

Algun dia, un de nosaltres explicarà, potser, als fills de la Nació novels límits y les efectes, els perills y l'oportunitat de l'acció revolucionària. És un tema que no pot deixar d'interessar als estudiosos y als que pateixen fam y sed de Justícia.

Per altra part, un dels extrems de la Política d'idees es fixar, en tota ocasió, aquella conducta cívica. Atenta solament, fonamentalment, a l'utilització de les forces socials del món modern, la nova Política s'apropia d'aprofitar aquests forces per la realització d'un ideal massa desitjat en totes les èpoques: el govern dels fets pels savis, la Riquesa y la Fortuna en mans de la Saviesa, la Vida per tot, la possible Felicitat en totes les ànimes.

Acció revolucionària: la Política d'idees no pot retrocedir davant d'aquella força. Exigeix, però, com en tots els casos, una exacta ponderació de causes y efectes, una noieia dels fets, una seguretat quasi absoluta dels medis, una preparació—una educació.

No'n fa por, aquesta nova força; fem justícia a la seva importància, regonèixim-la per l'història, com una necessitat, en l'imperfecció de la societat dels homes. És ella la que interromp, en un moment, aquella formidable Solidaritat dels Barbes, que ja us es coneixia, per altres converses. L'home just, s'ha pensat sempre en les èpoques revolucionàries, no es sola aquell que no fa mai injustícies: sinó, sobre tot, aquell que fa justícies.

tot impedint les injustícies dels altres. Una afirmació, y una intervenció en contra: hauria què els factors de totes les revolucions clàssiques. És interessant y molt instructiu, veure què és l'acció revolucionària en els homes clàssics de totes les èpoques: trobarem què's tracta sempre d'una espècie de sacerdot, d'alta funció moral y política, d'amor, de virtut, de Cromwell y Savonarola, Karl Marx, Mazzini y Bakunine, han dictat sempre un Catecisme del perfecte home d'acció; y sempre's tracta d'una funció sacerdotal, visió de l'avenir, indignació davant de la misèria del present, nous horitzons per l'història, Riquesa y Felicitat. Quasi sempre hi ha un gran revolucionari en tot gran pensador; y aquell noble, llegítim orgull de Sócrates: soc el primer home d'Estat de la meua època, és el primer sentiment de tota ànima lliure. Els grans revolucionaris són sacerdots de l'acció.

Podeu estar o no conformes ab el procediment; sempre hauréu de convenir que, en totes les ocasions en que's presenta, se tracta d'una energia, insensatament, poden pensar en aniquilació; però la Política veurà'l medi d'aprofitar-la pels seus fins ideals. És un altre element, com la religió y com la ciència.

Escoltem l'admirable vident de la *Citad del Sol*.—(El vident, l'utopista és la primera etapa: l'home d'acció sorgeix immediatament).—Avui, la ciutat de Nàpols té 70,000 ànimes. D'aquests 70,000 homes, no més treballen 10,000 o 15,000, mentre els altres se consagren al viol o a l'apatia, a l'avàrdia, als desitjos, a la voluptuositat... En la Ciutat del Sol, entre els arts, els treballs y ocupacions estan repartits entre tots els homes, no cal més que quatre hores de treball per tothom.

—Hem aquí l'idea. Les èpoques crítiques pensen sempre així: «doncs fema, aquesta Ciutat del Sol». Un ideal entrem: una justícia a fer: hem aquí'l nou orde de coses, exigim per la Revolució. De Campanella a Mazzini, no hi ha pas cap solució de continuïtat. Se completen. De Sócrates a Karl Marx hi ha sempre un noble desitj de predomini, y un sentiment profund de la misèria humana.

Això és seriós. *Grave affaire!* Ens va la sang, ens va la vida. Ho podem discutir, ho podem condemnar: el fet sempre roman el mateix: ho podem negar-ho: La seva força se'ns imposa.

Hem aquí, però, que es arribada l'hora dels dilettanti ara a la ciutat. Com se profana l'art, com se mistifica la ciència, la Política pateix l'acció dels incapaces dels ignorants, dels lleugers, dels caputxins y d'home dels criminals. La noieia revolucionària, que gènera hem tractat de descobrir en poques paraules, l'acció entusiasta del *conspirador*, confident de *Dieu*, es rebatuda fins a esdevenir lluita d'ambiciosos, avolats de conveniències, caricatura de barriades, obeït les ordres d'un *pirofer*. La Revolució annuiciada, com a elixir, pels carrers! El valent de plàssia imponente a un grup! La protesta armada com a festa! El matonisme, sortint de la plàssia de toros! L'estudiantina sentint la febre patriòtica! Y darrera aquests germes de l'alarma crònica, un Carnestoltes, un quefe de grup, potser autoritats oficials y potser un Govern... Tota una situació, tota una Solidaritat de dilettanti dels avolats, ab diners y armes, ab un grup d'adlotes, pensaments a discreció!

Hi ha una fisiologia, també, en això. El fet no es pas nou. És l'art mateix d'aprofitar la criminalitat latent, caricatura de l'art d'utilització de les forces socials, pròpia de la Política d'idees. Cada grup's defensa ab les armes de que pot disposar. Y una Catalunya perduda, pròpiament, pel Govern de Madrid, havia d'incitar al Govern de Madrid a l'utilització dels incoherents en l'obra del terrorisme de conveniències. És l'últim esforç per justificar les resolucions extremes y aquell tartarisme *Catalunya debe ser arrasada y sembrada de sal*.

El cas no es gens nou, en l'història. És una part ja sapiguda del *machievellisme* d'Estat. En tant, però, bo convençes d'això: totes les ocasions seran aprofitades, en aquesta lluita. Y si aquí era un article insignificant, d'un escriptor mediocre, en un diari qual tendència satírica tot ho excusava, y un article indigne de la celebrat, y de res més—seren, ab la vostra tolerància, demà, els col·laboradors d'aquesta empresa del dilettantisme revolucionari.

26.1.1907.

CRÓNICA BELGA

Un poble lliberal

Agafa la ploma per escriure ma primera crònica destinada a **EL POBLE CATALÀ**—aquest diari que tant bé ens ensenya el veritable esperit lliberal modern de Catalunya—y no puc distraure la meua atenció de l'estat revoltant en que's troba avui nostra terra.

Sembra mentida, vist d'aquí, que existixin països ab aparència de liberals on s'emprossin a l'individu per haver propagat una idea, sense que un jutjament previ hagi determinat si hi ha delictes; y que l'home que produeix una idea nova pugui veure's reduït temps y més temps entre penes per actes criminals, lo mateix que's feia en altres sigles.

La societat es ben endarrerida encara, y si no voléssim cada dia augmentar el nombre d'individus de cor humanament bo y d'esperit amplemient lliure passariem moments molt deprimites. Més l'ànima's reconforta davant d'aquest moviment envers l'emancipació política y social. Catalunya avui dia està en ple Germinal: visca Catalunya!

tant esparitaria a certa classe de nostra societat, dita per alguns «de la gent de bé», quin fi social no es altre que la pau egoista que's fa transigir ab tot y passar per tot abans d'acceptar cap renovació susceptible d'afectar lliure privilegi.

El poble belga es lliberal fins al moll de l'os. La noieia d'acceptar la llibertat es acceptada per tothom. Els catòlics y els liberals difereixen en l'aplicació de la llibertat, especialment en lo que pertoca a la religió; però, així si, tots ells parlen en nom de la llibertat.

M'he trobat a veles, parlant ab catòlics belgues sobre lliure religió, d'oposar a lliure teoria l'empleo dels catòlics espanyols; la contestació ha sigut sempre la mateixa: així no son pas catòlics, son fanàtics.

«Els liberals belgues, per altra part, són també molt diferents dels liberals espanyols. En certa ocasió en Paul Jonson, el vell y briu capítol de l'esquerre lliberal, va dir que si's creés una llei prohibint d'anar a l'Escola, ni hi aniria alavores cada dia.

Deixem de costat els catòlics belgues: els liberals per gust o si ho són per conveniència, per poguer existir com a partit polític. Així es una altra qüestió, y d'ella's despendria sempre que, sigui com sigui, el poble belga es essencialment lliberal. Altrement, no's comprendria que governant el partit catòlic desde més de vint anys, sense interrupció, s'acabessin aquí lliure fonamentalment molt més lliberals que a França. Quan en la república els catòlics cridaven a persecució ab motiu de practicar l'Inventari dels objectes del culte que tenien que passar a mans de les associacions culturals y alguns robien a trets a la força pública que anava a complir aquesta feula formalitat, era curiós recordar que a Bèlgica ha existit sempre y sempre s'ha practicat, aquest procediment per evitar la desaparició dels bens culturals.

Malgrat i esser el Govern catòlic de tanta anys, l'Estat no té pas religió: les escoles oficials són laiques y jamai la religió constituïx una assignatura obligatòria, sinó facultativa; en les parets no hi figura cap imatge de sant ni cap Crist. Així mateix els tribunals segueixen igual crida y en les sales de justícia no hi veia cap signe religiós ni fa jurar en nom de *Déu*, ni hi ha necessitat d'imposar penyes als processats y testimonis per haver fet remarcar que no poden jurar en aquesta forma, com fan els pladosos magistrats de l'Estat espanyol.

De demèstris no més n'hi ha un per cada municipi: es comunal y es més. Així els despeses d'un religiós poden trobar-se a costat de les d'un no religiós y no's dona l'aspecte d'altres països, de veure que les diferències d'altres dels homes els separen fins més enllà de la mort.

Aquesta llibertat engendra una tolerància en les costums que n'és la poesia de la vida social. En els pobles fanàtics y ignorants, els catòlics més nombrosos miren ab menyspreu als minoritaris, no esser de la majoria es esculent. No obstant, en la República belga, a Catalunya, home de carrera y no de tant, va sorprendre un dia sentint-me parlar de moral. Vostre—va dirme després de conversar uns moments—busca l'ideal altre no es. Y ab to domàtic:—Un dia o altre s'aconseguirà que s'hi errat de camí.—Aquesta idea es molt arrelada en la societat catalana de nosaltres y fins a cert punt en les d'altres més grans: està arrelada en la classe social que alguns inconscientment anomenem «de la gent de bé»; la classe «acomodada».

Aquesta classe s'ha modulat així, per altre costat, a causa del fanatisme dels que's han dit liberals (republicans) y solament s'han sigut de nou. Aquesta gent han fet obra negativa durant molts anys. El mal, al meu entendre, ha vingut de l'esperit excitat que no es pas pròpi del caràcter català. Per així fa alguns mesos, a Madrid, parlant ab una república molt amig de Lerroux, y, naturalment, adversari de Solidaritat, vaig poder objectar, com resum de nostra discussió, que'l Catalanisme, combatut per ells com a partit reaccionari, havia arribat a poguer oposar al règim polític vigent en l'Estat espanyol una força efectiva, considerable, que jamai havien pogut desenvolupar els republicans espanyols.

La tolerància, doncs, és un privilegi dels pobles lliures y reflexius; si no tingués por d'esser cursi, diria que és la flor de l'arbre de la llibertat. En un país lliberal no existeix cap exclusivisme de partit. Cap home pot pretendre imposar una idea, ni deturar les contràries; la llibertat obra lliure y totes les idees s'expressen lliures per en Soler, l'acabat fabricant de productes químics ben conegut per tot el món; en aquest institut s'hi ensenyen en ple lliberalisme, idees socialògiques que no hi ha pas dubte de que serien utilitats de dissolvent (?) per la majoria de catedràtics de l'Estat espanyol.

No cal esforçarse, després de lo dit, en fer conèixer lo que té d'esser aquí la premsa. Se pot dir y se pot escriure tot, tot si s'ataca a una ciutat—y el rei no es més que «el primer ciutadà de l'Estat belga»—la llei li dona el dret de defensar-se en la mateixa publicació, y aquest dret se fa efectiu a cada moment y ab tota facilitat; si hi ha injúria o calúnnia els tribunals s'encarreguen de reparar-ho. No hi ha altres restriccions.

Y to més admirable en aquest procés es l'esperit lliberal que domina en els tribunals; la bona fe y serenitat ab que's magistrats fan els considerants del jutjament, sense que en ells hi traspassi ni una gota d'influència de lliures idees personals.

El rei mateix queda indefens davant el jutjament de la premsa que la seva conducta no li permet exigir cap reparació judicial, única que li es possible com als demés ciutadans. Y per així es donat, és de poguer-se dir al rei lo que en altres països no's podria dir—ni en veritat—a un polític influent, perquè aquest dret d'acció medi d'acció en la veritat dels fets que tenen que justificar l'acció.

En cap més poble del món s'ha escrit ni s'escriurà mai contra un sobirà regnant lo que a cada moment s'està escrivint contra's peccats privats y ocultos de val verd del rei belga. Solament a títol de curiositat pot llegir-se lo que s'escriu ab totes les lletres, sense més pèl atenció contra Leopold II. Algun dia hi vindrà, perquè entenc que

cal fer veure així a nostres conatutats per demostrar que la més ampla llibertat, fins portada als darrers extrems, no fa trontollar res y es ben compatible ab la bona marxa d'un poble.

Y si algú pensés que així no sent gaire bé me permetre objectar que no considero la flora i geografia sinó necessària; y tractant com se tracta d'un cas d'eccepció y extram no hem d'oblidar que, al fi y al cap, val més analitzar a l'aire lliure que no taparlo cuidadosament y presentar-lo com exemple en els llibres de text oficials.

F. VENTURA Y LLUHI
Bruselles, 3 febrer 1907.

Tot passant

NOU ELEMENT D'INCULTURA

No sé si la campanya empresa per tota la premsa catalana contra aquella gazeta oficial del crim que s'anomena *Los Sucesos y los fillos similares* que li havien sortit, ha tingut l'èxit que fora de desitjar y's seus iniciadors se proposaren. Fa temps no he parlat ab cap conecor de diaris y aquesta es la raó d'ignorar si la venda de semblants horrors ha minvat com era de llei. Lo que sí'm consta positivament es que les gacetas de la premsa catalana que continuen sortint a cada pas imitadors que traden de ferri la competència.

Ara mateix acabo de rebre d'un amable escriptor d'un d'aquests periòdics, explotador de l'incultura y d'afany morbos de violents emocions. La cosa se publica a Madrid, «afortunadament», y's titula *El Mundo Trágico*. Treu aquí el seu nom a la vergonya pública, solament per que's llegidors, abont de que's tracta, no puguin caure mai en l'error de comprarlo, enganyats pel seu aspecte exterior, semblant en absolut al de tota els setmanaris il·lustrats que ara's publiquen.

Altament, *El Mundo Trágico* marca un avenç respecte de *Los Sucesos*. Així, com aquest no es esser la crònica mundial del crim al dia, l'altre representa la revista, ab les avies monogràfiques corresponents, adaptades a la mentalitat dels compradors que acostumen a llegir aquestes coses, així, sense deixar d'haver-hi una part dedicada a la saguntia actualitat, n'hi ha una altra de caràcter retrospectiu, històric, una mena de «Polícia y sus misterios», servida setmanalment a petites dosis. Y no's limita a ressenyar com en tal lloc, tal dia y tal hora, un qualsevol clauó tancat puntualment o robat determinades coses, sinó que, elevante de lo concret a lo general, especifica les diverses especialitats de malar y de robar conegudes a través del temps y de l'espai.

En el número que tinc a la vista, després d'un article, «*El juego y los suicidios*», dedicat a Montecarlo, hi ha una monografia, «*diñenho així*», destinada a fer conèixer el procediment dels que roben cloroform a la víctima, un estudi sobre «*El lenguaje de los criminales*», un altre a propòsit de la pena capital per electrocució y altres amenitats per l'estil, sense descurar els assassinats al dia y les corresponents il·lustracions que acaben de fer interessant la cosa.

Y així's compra y així's llegirà! Y ho compren y ho llegiran els que menes haurien de llegir-ho! Si bé que la culpa no es d'ells: la culpa es de llur manca de cultura, que's fa desitjar l'esgarriñansa morbosa produïda en la carn per aquestes brutalitats, precisament perquè no estan en condicions de poder sentir les joies que donen les altes obres de l'esperit.

Per així, encara que sense deixar de banda la campanya directa contra aquesta mena de publicacions embrutadores, la millor manera de feres guerra es educant el sentiment, desenvolupant l'intel·ligència de les multituds. Tinguem-ho ben present! *L'Escola en totes les seves diverses formes, únicament l'Escola es la que pot malar la premsa del crim d'una manera definitiva.*

J. POUS Y PAGES
NOTES AL DIA

El culte catòlic a Fransa

La solució transaccional del conflicte entre l'Estat francès y l'Església catòlica ha vingut més aviat de lo que previem. Tothom ha de alegrar-se, perquè una guerra de religió seria avui un anacronisme deplorable.

Qui ho hauria dit, a l'Espanya ofuscada per les passions homicides, que un conflicte tant essencial s'hauria de resoldre pacíficament! D'un cantó els que aquí nomenem «menja capellans»; de l'altre, l'Pontificat romà, lligat voluntàriament a la doctrina dogmàtica que no's pot torcer, que s'ha pertinat a una guerra y a un ritm inintermitent. El primer projecte regulador de la separació, treball important del francès de Fresensé, estableix un règim excepcional de policia contra els catòlics, que sense tenir res que veure ab l'Estat, no patien l'opressió. La llei votada després ja donava garanties d'independència als cultes separats, però ab l'obligació d'insultar els fidels uns «associacions culturals» que s'havien d'entendre ab l'Estat y ab els Ajuntaments para servir-se dels temples, dels que l'Església ja no n'és propietària. Els bisbes de Fransa's reuniren para examinar la llei; y si n'hi havia alguna que no la rebuïssin opinant que se'n podria treure alguna venia, els més erugers que no era bona per rez. Y i papa repel son «non possumus», no perquè fos intrinsecament, sinó perquè no podia en efecte accedir a que's desconegues la jerarquia de l'Església, la submissió dels fidels y dels rectorats als bisbes, y dels bisbes al Maxim Pontífex, vicari del Crist.

Vet aquí plantejat el conflicte entre dos absolutismes. Doncs els dos absolutismes s'han atenuat, y han negociat, encara que sense plenitud d'entesa, fets nous ofertes l'Estat, y variant l'Església ses pretensions.

La llei que's lliu, però inservible. La següent base a l'Estat ab una reforma de l'el que reglamentaria l'funcionament de les associacions.

La llei nova (del 2 de janer de 1907) ja no exigix les associacions culturals de la de separació de 1905. Para continuar gratificant el culte, el rector de cada parròquia no té per més que declarar-ho a l'arrel o al poble, segons la condició de cada cas, y obtindrà gratuïtament l'ús de l'Església y dels mobles y para administrarlo tot sotmetent la documentació a l'inspecció de l'Estat o de les viles, que n'és propietària.

bles y para administrarlo tot sotmetent la documentació a l'inspecció de l'Estat o de les viles, que n'és propietària.

La declaració de reunió, quan no es d'associació declarada legalment, com succeïx ab la reunió dels fidels para la celebració del culte, hauria sigut obligatòria cada vegada, segons l'antiga llei. La reforma no la fa obligatòria més que una vegada para tot l'any, y fins facilita el culte sense declaració, però en condicions de preu. Els edificis destinats al culte—digu en l'article qualt—lo mateix que's mobles que contenen, continuaran a la disposició dels fidels y dels ministres del culte para la practica del lliure religió, mentre no se'ls desitja a un altre objecte, conforme a la llei de 1905.

S'ha d'advertir que les condicions de preu carl estaven agravades per una altra estipulació de la mateixa llei reformada, que treu als esglésies que no fassin la declaració la pensió que per la separació l'Estat els ha regonegut.

Feta aquesta reforma, els bisbes de Fransa tornen a l'antiga, y d'acord ab Roma del·beren una forma d'acomodació, que serà segurament definitiva. Els rectorats de les parròquies logran les esglésies als Ajuntaments, y l'Estat, y perquè no hi pugui haver algun error, se'ls dona el text del contracte; però la separació y l'Estat acceptaran el contracte, no ab un prebere determinat, sinó ab el que dependeix de l'ordinari, de manera que'l contracte seguirà regint encara que s'hagi canviat el rector, substituït per un altre, no menat pel bisbe.

Y una altra condició, que no es essencial, imposaven els bisbes: la de que'l contracte ha de regir igualment per tot Fransa; es a dir, que si un poble no hi ve bé, tots els contractes dels milers de viles franceses seran anul·lats. Ara, aquesta condició, que serà segurament definitiva, perquè l'absolutisme obligatòri no's pot per practica. Sembla que els bisbes se contentaran ab la majoria que n'ols ha de faltar.

Com que la reforma estableix com a fonament del nou règim la declaració, que la l'Església rebuïssa, se'n acaba de fer un altre que presideix de la declaració.

Lo curiós es que han estat els socialistes, els qui han fet l'última reforma, que fa efectiu el dret de reunió para tothom. La Cambra adopta per 419 vots contra 104 el text propost pel ciutadà Wilim, que diu:

«En cada municipi ont hi hagi un local a l'loc habitualment utilitat para reunions públiques, l'arcelada l'haurà de posar a disposició dels ciutadans, a fi d'assegurar-hi el lliure exercici del dret de reunió».

Sense declaració, doncs, els ciutadans poden reunir-se a l'Església para'l culte. Lo que es que aquesta última reforma no està encara votada pel Senat, y ara acaba el terme que la llei anterior donava para les declaracions. Se multarà y's pendrà la pensió als capellans que no's sotmeten a la llei passada, quan ja n'havia una altra aprovada per la Cambra que tenia aquella obligació. Aquesta es una de les últimes tenues capes que venen d'un darrer l'altre, d'ens que comença el conflicte religiós a Fransa.

Però també així s'arreglarà. Y si l'Església haurà perdut bens, no haurà perdut fora. Y l'Estat tampoc.

Moviment autonomista

Centre Nacionalista Republicà.
—Com cada diumenge, la Junta d'aquest Centre celebra sessió el propi local. Entre les diferents acordades que's prengueren, figura el d'imprimir en forma de follet, para repartir-hi profusament, el magistral discurs que'l senyor Carner pronuncià el dia de la inauguració del Centre, conegut y puntualment els orientacions que'l mateix seguirà.

En la sessió, el nombre estoi de socis s'augmenta el 42 més, quines propostes s'aproven. Entre ells, n'hi figura un nombre considerable de corresponents, establerts en diverses poblacions catalanes.

La Comissió electoral dona compte dels treballs portats a cap, aprovant-se per la Junta, que canvia impressions sobre la propera lluita.

S'acorda finalment designar al senyor Guibern para que formi part de la Comissió executiva de la Festa Nacional Catalana.

Badalona.—Per haver sigut motiu de l'impressionament de nostre amic y company en Lluís Manau, el discurs que feu en el miting que pera protestar del trasllat del presidi a Figueres y organitzat per l'associació «Sang Nova» se'n celebrà ab aquest objecte el Consell directiu determinà com ja anunciàrem en un de les anteriors edicions, obsequiarlo el passat dissabte ab un dinar íntim molt ben servit pel conegut fondista d'aquella població senyor Condominas (a Xic, y al que assistiren una quarantena de socis).

Malgrat el caràcter d'indignitat de l'acte, al desafortunat campanya foren molts els socis que en parlaments vementos y entusiastes felicitaren a l'amic pel seu sacrifici en bé de la patria, deixant-se impressionar, als que corresponguen en Manau en un sentit parlamentari agraït les penyes d'amistat que allí rebia y que li havien sigut proves durant son exili, y especialment encoratjà a «Sang Nova» para que seguís lluitant, com fins ara, pel bé moral y material de Badalona en particular y de Catalunya en general.

L'acte resultà heròic, familiar en si gran y ben a la catalana, respirant en tot el veritable ambient de confraternitat y essent tots els parlaments manifestats pàssos del sentiment patriòtic dels concorrents.

Ateneu Obrer del tercer Districte.—El passat dissabte, festa de la Cançó, s'organitzà en aquest Ateneu una funció teatral, posant-se en escena l'inspirada tragedia de l'òmnim poeta en Victor Balaguer «*Les Espouses de la Mort*», que algú molt apassionat per la nombrosa y distingida concurrencia. També ho fou la bonica decoració que s'adaptà al tercer acte, deguda al soci de dit Ateneu y aventajat pintor sen Francisco Lloix.

S'estrenà també un episodi dramàtic titolat «*Regeneració*», original del soci en Joan Jové, que tingué un èxit complet, com se'l demostra pels entusiastes aplaudiments que se'l prodigaren a l'acabament de dita obra, fent-lo sortir a l'escena moltes vegades.

No deixarem de fer constar que els actors que prengueren part en dites obres descompenyaren cada un d'ells el seu paper admirablement, en particular el director del quadro escènic en Ricard Mallorquí, qui també fou molt aplaudit.

Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana.—La Comissió executiva del Congrés ha rebut diverses sol·licituds, algunes d'elles formulades desde la premsa, demanant que s'allargui el plaç para retornar les fulles de votacions, havent acordat respecte a aquest punt no concedir aliat pròrroga més que a favor dels escriptors congressistes que per qualsevol motiu no hauran pogut declarar-ho a l'arrel o al poble, segons la condició de cada cas, y obtindrà gratuïtament l'ús de l'Església y dels mobles y para administrarlo tot sotmetent la documentació a l'inspecció de l'Estat o de les viles, que n'és propietària.

Edicions xerògrafes del dret del sufragi. Vagant, però compravenda, la següent estadística:

El nombre de votants en les passades eleccions generals, pujà a 11.109.000 havent sobrepassat en 1.421.000 el nombre de votants en les eleccions de 1933. Aquestes xifres donen una proporció d'un 84 per 100 sobre el total d'electors inscrits.

El partit conservador ha guanyat 213.000 vots; els democràtics, 810.000; els nacionals liberals, 245.000; els socialistes, 240.000; el centre catòlic, 400.000, i els polonesos, 102.000. Proporcionalment aquest últim partit és el que des de les darreres eleccions ha guanyat més vots.

El més potent dels partits alemanys segueix essent el partit socialista, que passa de molts vots al qual segueix. Voten ab els socialistes 3.250.000 electors, ab el centre catòlic, 2.275.000; ab els conservadors, 1.800.000; ab els nacionals liberals, 1.570.000; ab el demòcrates, 1.200.000, i en fi, ab els polonesos, 450.000.

Les oposicions juntes socialistes, catòlics i polonesos, tenen 6.970.000 vots; és dir, una majoria de 1.400.000 vots sobre les partits governamentals, que sols ne reuneixen 4.570.000.

La fotografia fotogràfica.—El divendres pas-

sat tingué lloc a París una interessant sessió científica, en la qual el professor Korn, de Múnic, exposà el procediment inventat per ell, mercès al qual pot transmetre a distància la fotografia per mitjà dels fils elèctrics.

El professor alemany fou escoltat per una nombrosa i distingida concurrencia, entre la qual hi havia altes autoritats franceses. Ab un francès molt pur i estudiant de projeccions lluminoses, exposà el seu sistema: el qual consistia a transformar les impressions lluminoses en corrents elèctriques, d'intensitat corresponent. Així ha pogut, exposant successivament a la llum totes les parts d'un elixir sobre una pel·lícula transparent enrotllada en un cilindre de l'aparell de sortida, rebre, a l'arribada, una successió de corrents variables, que, per mitjà d'un engegany mecànic, modifiquen el raig lluminós que impressiona la pel·lícula.

Mercès a un perfecte sincronisme entre les dues estacions, M. Korn ha arribat a obtenir imatges d'una netetat i d'una semblança admirable.

El savi professor de Múnic obtingué en la sessió un èxit grandíol, pels bons resultats que s'obtingueren en una pràctica que fou del seu sistema, mercès a la qual se tregué per la telegrafia el retrat del president de la República francesa.

Ab aquest descobriment s'obre una amplia via a les investigacions científiques sobre aquesta nova fase de la telegrafia.

Un nou sport.—Els anglesos, malgrat la fama de seriosos que disfruten, tenen un humor a prova de bombes explosives.

Prova del seu refinat humorisme es un nou sport que aquest hivern ha fet a triomf aparició a Anglaterra, i que, després d'un discurs de Zúro Olivarés, és la cosa més divertida del món.

Els aparells para jugar són unes pales per l'estil de les que serveixen para jugar al tennis, però de cuir i d'una sola peça i una quantitat de galledes. Els jugadors solen esser tres joves i tres senyoretes, que se aplequen per parelles, formant cada un band. Arribats al camp de joc, que ha d'esser justament una planura nevada, se colliquen tres en línia i s'ajassen a terra, els joves. El tres consisteix en que aquests, bufant, portin l'ou a una fita fixada, fent de manera que la senyoreta, portent el band contrari, com ja s'espera i que té la missió d'aturar l'ou ab la pala de cuir, i no surti ab la seva.

Ja s'comprèn que guanya el band que disposa d'un jugador ab molts pulmons i d'una senyoreta ab poca habilitat para deturar l'ou del contrari... sense trencar-lo; perquè cal ad-

vertir que si's trenca, els contraris s'apunten un tant.

S'acaba la partida quan un dels bandos porta el seu ou a la fita, o s'han trencat tots els ou que's porten para jugar.

El nou sport resulta divertit, sobre tot pels venedors d'ous.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL.—Espectacles-audicions Graner.—Ara, a les cinc i a les nou del vespre

Éxit extraordinari LA SANTA ESPINA gran aconfeixement teatral

Letras den Guimerà i música den Morera. Demà, a les cinc i a les nou, «La santa espina».

TEATRE CATALÀ (Roman).—Ara, dimecres, «El gran mestre»; «El gran mestre»; «El gran mestre».

TEATRE NOU.—Ara, dimecres, tardà, a les quatre, «El gran mestre»; «El gran mestre»; «El gran mestre».

«Fugint del nu» i «La casa de orfós». Segueix obert el bono per els funcions esculides.—Des-

«Fugint del nu» i «La casa de orfós». Segueix obert el bono per els funcions esculides.—Des-

«Fugint del nu» i «La casa de orfós». Segueix obert el bono per els funcions esculides.—Des-

«Fugint del nu» i «La casa de orfós». Segueix obert el bono per els funcions esculides.—Des-

«Fugint del nu» i «La casa de orfós». Segueix obert el bono per els funcions esculides.—Des-

«Fugint del nu» i «La casa de orfós». Segueix obert el bono per els funcions esculides.—Des-

«Fugint del nu» i «La casa de orfós». Segueix obert el bono per els funcions esculides.—Des-

«Fugint del nu» i «La casa de orfós». Segueix obert el bono per els funcions esculides.—Des-

«Fugint del nu» i «La casa de orfós». Segueix obert el bono per els funcions esculides.—Des-

«Fugint del nu» i «La casa de orfós». Segueix obert el bono per els funcions esculides.—Des-

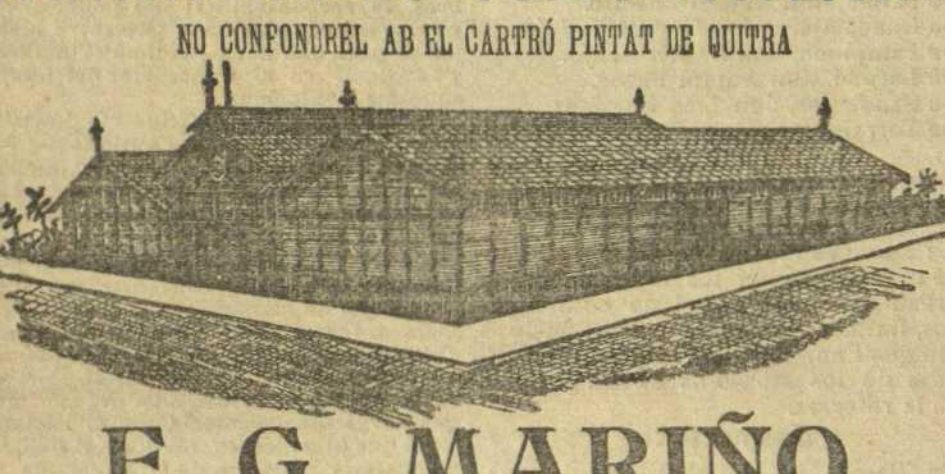
«Fugint del nu» i «La casa de orfós». Segueix obert el bono per els funcions esculides.—Des-

«Fugint del nu» i «La casa de orfós». Segueix obert el bono per els funcions esculides.—Des-

«Fugint del nu» i «La casa de orfós». Segueix obert el bono per els funcions esculides.—Des-

«Fugint del nu» i «La casa de orfós». Segueix obert el bono per els funcions esculides.—Des-

CARTRÓ-CUIRO PERA TAULADES
NO CONFONDEL AB EL CARTRÓ PINTAT DE QUITRA

F. G. MARIÑO
Rec Comtal, 5. - Prop de l'Arc de Triomf

MOBLES A. DIRAT
—Exposició permanent de DORMITORIS, MENJADORS, DESPAIGS, SALONS, etcètera, etcètera—
GRANS MAGATZEMS AB 12 PORTES
Carrers de Mendizábal, núm. 30 y Sant Pau, núms. 50, 52 y 54

Vi d'Ostres del Dr. Sant i Marquès

El millor dels tònics coneguts, recomanat preferentment per la seva eficàcia en les convalescències després de les enfeccions, especialment en la anèmia, clorosi, histerisme, i en totes aquelles en que's perd la gana.

Specialitat en Aixerops medicinals dosificats
—Carrer de l'Hospital, 109; y Carrer de la Cadena, 2; Barcelona—

MALS SECRETS
Curació ràpida ab el sistema I. Paradell (autor del mètode de Parodi).

ESQUELES MORTUORIES
Se n'admeten para ser inserides, en aquesta Administració, plasse Santa Agna, 17, des de la dotze de la nit, y en la impremta, fins a dos quarts de tres de la matinalda.

Contra la TOS, refredats, DEBILITAT, raquitisme, decaiment, TRISTESA, escrofulisme, bronquitis, ANEMIA

El millor remey de bon pendre, de bon gust y el mes digestible

Emulsió Vergès

d'Oli de fetge de bacallà incongelaible, Bèlsam de Tolú y Lacto-fosfat de cal. La elaboració es tan perfecte que

No s' descompon No s' altera De gust agradable

Venda: En totes las Farmacias y Droguerías. — Al engròs: M. DALMAU OLIVERES, J. VILADOT y FARMACIA VERGÉS de Torrelló.

El senyor Vergès pota disposar d'alguns francos para ses malals pobres, dirigint al autor, a Torrelló.

JOSEP M. NOGUERA
Corredor Colegiat.—Rambla Santa Mònica, 15, interior Colòcid de capital. ADMINISTRACIÓ DE FINQUES Compra.—Venda.—Hipotecues.—Fremtas ab devolució a plasseos al 4 y 1/2 per 100 anyal.—De 10 a 12 y de 5 a 7.—Telefon 3.293.

BOLLETTI COMMERCIAL

Moviment de Borsa

5 de febrer 1907.

TRANZACCIONS

El valor dels cotitzats aquest matí al Casino Mercantil han obtingut un tracte un pòc més forta que en la darrera sessió d'ahir. Després d'un curs de llongues modificacions, quedava a l'interior a 82,07, el Nord a 85,40 y l'Alcantà a 101,70.

A la Borsa, el béls canvia arribats a primera hora de les plassees reguladores han indicat una petita millora en la cotització de nostres valors, no s'han donat aquesta equi per convensu y han seguit cotitzant ab alguna flusxet, que ha durat fins que nous canbils de fora han vingut a reafirmar els ja venuts, demostrant encara algun guany més. Alavores, tant la Benda com els carrils han tingut una reafirmació bastant pronunciada.

El curs seguit fins a les quatre de la tarde es: Interior, de 82,08, baixa a 82,07, refrenat al cap d'una setmana a 82,16. L'Amorissible de mes ha quedat sensa operari.

El Nord, de 85,35, passa a 85,20, reaccionant després, fins que conseqüentment arribar a 85,55 y l'Alcantà, de 101,75 que debuta, baixa a 101,50, remonta de nou fins a 102 y queda, a les quatre, a 101,80.

En les demés accions se nota molt poc negoci. L'Orsona's cotiza a 22,25; el Colònia a 71,50; el Mercantil a 39,67; y les Catalanes a 20,62.

En obligacions s'ha operat: Amansa, de 3 per 100 a 77,50; del 5, a 105,75; Segovias, a 105,00; Sant Joan de les Abadeses, a 79,50; Alcantà del 4, a 97,50; del 2 1/2, a 98,00; de la serie B, a 103,75; Orsona's, a 69,00; y Municipals nous del 4 1/2, a 103.

A la sessió del vespre, tota els valors següents tractats ab fermes: La tansa dona:

	Ant.	Ah.	Diferencia
Interior pròxim.	82,08	82,07	0,01 g.
Nord.	85,35	85,20	0,15 g.
Alcantà.	101,75	101,50	0,25 g.

El franc se cotiza a 900 y les lliures esterlines a 27,50.

BORSA DE BARCELONA

COTIZACIÓ OFICIAL

	Ant.	Ah.	Diferencia
Operacions diner			
Londres 30 dies	00,00	27,00	00,00
Londres 90 dies	00,00	00,00	27,50
París xes.	00,00	00,00	9,00
Madrid y plassees bancables a 8 d.	00,00	00,00	9,00

FONDOS PÚBLICS

	Ant.	Ah.	Diferencia
Deute Interior 4 1/2, a m.	82,175	82,15	82,175
Deute Interior comp. S. 4 1/2	82,30	00,00	00,00
Deute Interior comp. S. 4 1/2	82,30	00,00	00,00
Deute Interior comp. S. 4 1/2	82,30	00,00	00,00
Deute Interior comp. S. 4 1/2	82,30	00,00	00,00
Deute Interior comp. S. 4 1/2	82,30	00,00	00,00
Deute Interior comp. S. 4 1/2	82,30	00,00	00,00
Deute Interior comp. S. 4 1/2	82,30	00,00	00,00
Deute Interior comp. S. 4 1/2	82,30	00,00	00,00
Deute Interior comp. S. 4 1/2	82,30	00,00	00,00

En diferents series:

	Ant.	Ah.	Diferencia
Imprestat mulla ter. maig 1908 y març 1904 a 12 1/2	100,00	100,00	00,00
Imprestat Diputació Provincial	00,00	100,00	100,00

Obligacions complet

	Ant.	Ah.	Diferencia
F. C. Nord Villalba S.	100,00	100,00	100,00
F. C. cap. Alcantà a València y Tarragona	00,00	100,00	100,00
F. C. Huesca a França y altres línies (4 1/2)	99,25	99,00	99,50
F. C. y Min. a Sant Joan de les Abades	79,50	79,25	79,75
F. C. Tarragona a Barcelona y França (2 1/2)	58,00	58,00	58,15
F. C. M. S. a S. arie a Valladòlid	107,25	100,00	100,00
F. C. M. S. a S. arie a S. arie	104,00	103,75	104,00
F. C. M. S. a S. arie a S. arie	101,75	101,75	101,75
F. C. M. S. a S. arie a S. arie	100,00	99,75	100,00
F. C. M. S. a S. arie a S. arie	77,25	77,25	77,30

Obligacions complet

	Ant.	Ah.	Diferencia
Comp. H. de T.	98,75	98,50	98,70
Comp. H. de T.	104,50	104,50	104,50
Comp. H. de T.	72,50	72,50	72,50
Comp. H. de T.	72,50	72,50	72,50
Comp. H. de T.	99,75	99,50	99,70
S. g. d'España núm. 1 al 108,000	00,00	100,75	100,75
Port de Barcelona	00,00	100,00	100,00
Fàbrica de Cerveza «La Bohemia»	100,00	99,95	100,00

Accions fi de mes

	Ant.	Ah.	Diferencia
Banco Hisp. Colonial	100,00	00,00	00,00
Catana General de Crèdit	61,50	00,00	00,00
Crèdit Mercantil	68,85	00,00	00,00
F. C. de Madrid del Campo	29,35	29,30	29,30
F. C. de Orense a Vigo	65,05	65,00	65,00
F. C. N. d'España	100,00	101,50	101,50
Alcantà	101,50	101,50	101,50

Accions complet

	Ant.	Ah.	Diferencia
Banco de Barcelona	94,00	00,00	00,00
Societat Crèdit Mercantil	83,00	00,00	00,00
España Industrial	54,00	54,00	54,00
F. C. M. a Z. y A.	101,25	00,00	00,00
F. C. T. 1 al 2,000 y 4,001 al 7,000	00,00	101,00	101,50
C. F. de T. Pref.	00,00	101,00	101,50
Gen. Suc. España—Prof.	00,00	85,00	85,00
Ord.	00,00	44,00	44,00

BORSI DE LA TARDE

Informació de la casa Mas Sarid, Rambla del Mig, 30.

	Ant.	Ah.	Diferencia
Interior	82,30	82,30	82,30
Alcantà	101,50	101,50	101,50
Nord	85,20	85,20	85,20

BORSA DE MADRID

Informació del Corredor real de comers A. Camps Navarro, Lauria 72.

	Ant.	Ah.	Diferencia
Interior fi mea.	82,12	82,02	82,12
Id. complet.	82,12	82,02	82,12
Amortissable 5 1/2, complet.	101,40	101,25	101,40
Com. Arrendataria Tabaca.	391,75	391,00	391,75
Accions Sucrea Ordinaria.	48,00	48,50	48,50
Id.	48,00	48,50	48,50
Franc.	81,50	81,50	81,50

BORSA DE PARÍS

VALORS ESPANYOLS

	Ant.	Ah.	Diferencia
Exterior 4 per 100	95,00	95,00	95,00
Interior 4 per 100 1886	76,35	76,30	76,30
Alcantà	44,40	44,10	44,10
Nord	28,50	28,10	28,10
Riu Tinto	231,70	229,50	229,50

VALORS ESTRANJERS

	Ant.	Ah.	Diferencia
Renta francesa 3 per 100	95,95	95,95	95,95
Id. russa 5 per 100	90,35	90,35	90,35
Versement	459,50	459,00	459,00

CAMBI DE MONEDES

	Ant.	Ah.	Diferencia
Informació de la casa Mas Sarid, Rambla del Mig, 30.			
Alfonso	82,35	per 100	82,35
Isabel	11,25	per 100	11,25
Id.	8,25	per 100	8,25
Ord. de 4 duros.	77,5	per 100	77,5
Ord. de 2 y 1 duro.	92,5	per 100	92,5
Dollars	16,25	per 100	16,25
Id.	16,25	per 100	16,25
Franc.	18,00	per 100	18,00
Id.	18,00	per 100	18,00
Lliures esterlines	27,20	per 100	27,20

Plassa de Barcelona

Informació del "Centro Algodonero de Barcelona", Liverpool 5 febrer

	Ant.	Ah.	Diferencia
Disponible	5,90	5,90	5,90
Març	5,90	5,90	5,90
Maig	5,90	5,90	5,90
Juliol	5,90	5,90	5,90
Setembre	5,90	5,90	5,90
Octubre	5,90	5,90	5,90
Novembre	5,90	5,90	5,90
Desembre	5,90	5,90	5,90

COTONS

Informació del "Centro Algodonero de Barcelona", Liverpool 5 febrer

	Ant.	Ah.	Diferencia
Disponible	11,00	11,00	11,00
Març	9,25	9,25	9,25
Maig	9,25	9,25	9,25
Juliol	9,25	9,25	9,25
Setembre	9,25	9,25	9,25
Octubre	9,25	9,25	9,25
Novembre	9,25	9,25	9,25
Desembre	9,25	9,25	9,25

ARRIBADES DE GRANS

De França: vagons de blat, 1 de ordi y 1 de elaba.

Del Nord: 35 vagons de blat.

METALLS

Informació de la casa Thann Morrison and Co., Plasse Palau, 15, Bilbao y Huesca

	Ant.	Ah.	Diferencia
Standard	110	110	110
Id.	110	110	110
Id.	110	110	110
Id.	110	110	110
Id.	110	110	110
Id.	110	110	110
Id.	110	110	110
Id.	110	110	110
Id.	110	110	110
Id.	110	110	110

Maig

	Ant.	Ah.	Diferencia
Maig	10,50	10,50	10,50
Juliol	10,50	10,50	10,50
Setembre	10,50	10,50	10,50

Arribades als ports dels Estats Units

—35.000 sales, contra 35.000 al mateix dia de l'any passat

CAPES Y SUCRES

</